

חוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג - 1963¹

תוכן סעיפי החוק

סעיף	עמ'	סעיף	עמ'
מראי מקום בספר החוקים	6	14. פיצויים ותגמולים	91
1. הזכות לפיצויי פיטורים	84	15. פיצויים וגימלת פרישה	92
2. רציפות בעבודה	84א	16. פיטורים ללא פיצויים	92
3. אימתי פיטורים אינם פוגעים בזכויות	85	מכוח הסכם קיבוצי	92
4. מעסיק שנפטר	85	17. פיטורים ללא פיצויים מכוח פסק דין	92
5. עובד שנפטר	85	18. אישור	92
6. התפטרות לרגל מצב בריאות לקוי	86	19. זכות עדיפות לחזור לעבודה	93
7. התפטרות של הורה	87	ופיצויי פיטורים	93
התקנות בדבר חובת מסירת הודעות למעביד			
8. התפטרות עקב שהייה במקלט לנשים מוכות	97	20. הבטחת צבירת הפיצויים בהסכם קיבוצי	93
8. התפטרות לרגל העתקת מגורים	88	21. צו הפקדה	93
9. אי חידוש חוזה עבודה	88	22. סוגי מעסיקים	93
10. (פיצויים ותקופת חניכות - בוטל בתיקון מס' 7)	88	23. תקנות בדבר הכספים שהופקדו	93
11. התפטרות אחרת שדינה כפיטורים	89	24. גביה	94
11א. פיצויים למתגייס למשטרה	89	25. מועד ההפקדה	94
12. שיעור הפיצויים	89	26. סכומים משוריינים	94
תקנות שיעורי פיצויי פיטורים לעובד בשכר			
13. חישוב שכר עבודה	89א	27. זכות בכורה	95
תקנות חישוב הפיצויים והתפטרות שרואים אותה כפיטורים - פרק 10.10.01			
11א. חישוב הפיצויים כשהשכר הופחת זמנית	90	28. שכר הכולל פיצויי פיטורים	95
11ב. חישוב הפיצויים לפי שכר מינימום	90	29. פשרה והודאת סילוק	95
		30. המדינה כמעסיק	96
		31. שמירת זכויות	96
		32. חובת התייעצות	96
		33. ביצוע ותקנות	96
		34. תחילה	96
		תקנות בדבר חובת הודעה למעביד לפי סעיף 7(ד) לחוק	97

פסיקה

(ראה גם פסיקה בהערות לסעיפי החוק)

עמוד

נושא

מבוא

מטרות החוק וטעמיו 6א

האבחנה המרכזית שבחוק: "פיטורים" לעומת "התפטרות" וסיום יחסי עבודה בדרכים אחרות 8

ביקורת האבחנה הנ"ל - חוק שגורר חוסר ודאות, עושק והתדיינות מרובה 8א

תשלום פיצויי פיטורים מופחתים - פיטורים לעומת התפטרות 8ב

1 ראה את מראי המקום של החוק (ההפניות לספר החוקים), בהערה מיד אחרי תוכן העניינים (בעמ' 6 להלן).

תחולת החוק

- 9 תחולה על "עובדים" - סעיף 1(א) לחוק
- 9 הוצאת מתמחים במשפטים מתחולת החוק
- 9 תחולה טריטוריאלית - הפניה
- 9 תחולת החוק על תקופות העסקה הקודמות למועד חיקוקו

איסור ויתור על זכויות (קוגנטיות) - גם סעיפים 28, ו- 29 לחוק

- 10 ויתור, השתק, מניעות, פשרה, פישור ובוררות - הפניות
- 10 פשרה והודאת סילוק - סעיף 29 לחוק
- 15 "שכר כולל" - סעיף 28 לחוק
- דין תשלומים שנעשו לפני התגבשות העילה (הלוואה על חשבון פיצויי פיטורים, תשלום מראש ועוד)
- 16 חריג לקוגנטיות - "חוק איזורים חופשיים"
- 17

היחס לזכויות ממקורות אחרים - גם סעיף 31 לחוק

- 17 זכות ל"פיצויי פיטורים" שלא מכוח החוק
- 18 שמירת זכויות - סעיף 31 רישא
- 19 האבחנה בין פיצויי פיטורים לבין פיצויים בגין פיטורים שלא כדין

"מעביד אחד", "מקום עבודה אחד" או "משרה אחת" - סעיפים 1 ו- 12

- 21 אבחנה בין שינוי בבעלות על מקום העבודה, לבין שינוי בזהות המעביד
- 21 מעביד אחד אן מקום עבודה אחד
- 22 זכויות התלויות במקום העבודה - מבוא
- 22 הגדרת "מקום עבודה"
- רשת מסעדות עשויה להחשב למקום עבודה אחד (ומעבידים במשותף) - וגם אשכול חברות (קונצרן)?
- 23 הגדרת "מקום עבודה" לענין עובדי חברות כוח אדם
- 24 העברת מפעל ממקום למקום וחילופי מעבידים בו זמנית
- 24 חילופי מעבידים והמשך עבודה באותו המקום - שאלת הזכאות לפיצויי פיטורים
- 24א שני מקומות עבודה שונים, או שתי משרות שונות, אצל מעביד אחד
- 25 פיצורים חלקיים?
- 27 אפשרות פטור למעביד האחרון בגין תקופות קודמיו
- 28 מעבר ממקום למקום אצל אותו מעביד ונתחלפו המעבידים - סעיף 1(ב)
- 29

"עובד עונתי" - סעיפים 1(א), ו- 11(ב) לחוק

- 29 "עובד עונתי" - סעיפים 1(א), ו- 11(ב) לחוק

רציפות זכויות - סעיף 2(9)

31 רציפות זכויות - סעיף 2(9)

פיטורים סמוך לסוף שנת העבודה הראשונה: מניעת השתמטות - סעיף 3

32 הגדרת "סמיכות" לסוף שנת העבודה הראשונה

33 הנטל שעל המעביד: להוכיח שלא פיטר מתוך כוונה להמנע מתשלום הפיצויים

פטירה, פשיטת רגל או התפרקות המעביד - סעיף 4

33 הפניות

34 הפסקת עבודה בפועל

34 דרישה לקשר סיבתי בין הארוע לפי סעיף 4 לבין הפסקת העבודה

עובד שנפטר - סעיף 5

35 תנאי תחולת סעיף 5

36 הפיצויים לפי סעיף 5 אינם חלק מהעזבון - סעיף 5(ג)

36 חוסר אפשרות לקזז חוב העובד מפיצויי פיטורים ע"פ סעי' 5 - הפניה

36 זכויות שאירים לעומת זכויות העזבון והיורשים

37 עובד שנפטר בתקופת הודעה מוקדמת להתפטרות

37 עובד קבוע שנפטר בשירות צבאי - הפניה

התפטרות בשל מצב בריאות העובד או בן-משפחתו - סעיף 6

38 הפניות לפרקים 10.17 ו- 10.22.4

38 דרישת הקשר הסיבתי בין מצב הבריאות לבין ההתפטרות

38 "סיבה מספקת להתפטרות" - אין צורך בחוסר יכולת מוחלט

38 שינוי והתאמת תנאי העבודה למצב הבריאות - ושאלת הצדקת ההתפטרות

40 בריאות בן- משפחה - אין צורך שההתפטרות תעשה על מנת לטפל בו או לטובתו

41 דרכי ההוכחה

42 דרכי ההוכחה - תעודות רפואיות

45 העבודה אינה צריכה להיות הגורם לבריאות הלקויה

45 היחס בין פיצויי פיטורים לבין גמלת נכות

התפטרות של הורה - סעיף 7

45 הודעה מוקדמת על הכוונה להתפטר לאחר הלידה

46 צורך בהפחתת שעות העבודה על מנת לטפל בילד, והתפטרות

47 צורך בעבודה הקרובה לבית והתפטרות

נושא	עמוד
הפניות	47
חזקה בדבר סיבת ההתפטרות	47

אי- חידוש של חוזה לתקופה קצובה - סעיף 9

הגדרת "חוזה עבודה לתקופה קצובה" - הפניה	48
היחס בין סעיף 9 לבין סעיף 11(א) לחוק - הפניה	48
קציבת התקופה לא חייבת להעשות עם כריתת החוזה	48
הצעה לחידוש החוזה צריכה להיות עם אותו המעביד	48א
חידוש החוזה בסמוך לאחר סיומו	48א
חוזה אשר אינו ניתן לחידוש (חוזה למשימה מוגדרת)	49

התפטרות לאחר גיל פרישה - סעיף 11(ה)

העדר דרישה לסיבתיות בין הגיל לבין ההתפטרות	50
עובד שנתקבל לעבודה לאחר גיל פרישה	50
פסיקה נוספת לענין סעיף 11(ה) - הפניה	50

שיעור פיצויי הפיטורים - סעיף 12

היחס בין סעיפים 12 ו-13 לחוק	51
ביטול האבחנה בין עובד בשכר לבין עובד במשכורת - החל מיום 1.8.83	51
הגדרות: "עובד בשכר" ו"עובד במשכורת"	51
עובד ששונה דפוס העסקתו מ"עובד בשכר" ל"עובד במשכורת"	53
חישוב "שכר שבועיים"	53

הפרשות לקרן או לקופה, במקום פיצויי פיטורים - סעיף 14

מבוא

הגדרה ואבחנה: "במקום" לעומת "על חשבון"	54
כלל, וחריגים לכלל	54
תוצאות העדרו של הסדר לפי סעיף 14 - הפניה	55

הגדרות

הגדרת "הסכם קיבוצי" לצורך סעיף 14 - לפי חוק הסכמים קיבוציים	55
הגדרות: "קופת תגמולים", "קרן פנסיה" או "קרן כיוצא באלה"	55

תנאים מקדמיים

תנאי מקדמי - לעובד יש זכות משפטית בכספים	56
תנאי מקדמי - הפרשה בפועל לקרן או קופה החיצוניות למעביד	56
	4

צו הרחבה

57 הפרשה במקום פיצויי פיטורים מכוח צו הרחבה

תוכן ההסדר ותרופות

57 מועד תחילתו של הסדר לפי סעיף 14, ואפשרות לתחילה רטרואקטיבית

58 שאלת גובה ההפרשות בהסדר לפי סעיף 14

59 תוצאות אי-העברת הפרשות על חלק מרכיבי השכר הרלוונטיים

62 דין הסדר לפי סעיף 14 בעת שינוי שיעורם של פיצויי הפיטורים בחוק

נטל ההוכחה

63 נטל ההוכחה לענין סעיף 14, ולענין העברת ההפרשות בפועל

אישור השר

63 אצילת סמכות שר העבודה

אישור כללי בדבר תשלומי מעבידים לקרן פנסיה ולקופת ביטוח במקום

64 פיצויי פיטורים

הפרשות "על חשבון" פיצויי פיטורים

66 הרקע להלכה - הפניה

66 הגדרה: "על חשבון" פיצויי פיטורים - הפניה

67 תנאי מקדמי - יעוד הכספים

68 יעוד הכספים לפי בחירת העובד

70 מקור מעורב של הכספים - הן מהפרשות העובד והן מהפרשות המעביד

70 שליטת המעביד בכספים כתנאי מוקדם?

שליטת הזכות לפיצויי פיטורים בשל זכאות לגימלה - בחקיקה

70 סעיף 15 לחוק פיצויי פיטורים

72 סעיף 39 לחוק שירות המדינה (גימלאות) [נוסח משולב], התש"ל - 1970

72 היחס בין סעיף 15 הנ"ל לבין סעיף 39 הנ"ל

א72 סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים - הפניה

שליטת הזכות לפיצויי פיטורים בפרישה לפנסיה - הפסיקה

א72 מסגרת הדיון

73 הלקונה בחוק, והמורכבות בהלכה - דברי הסבר

74 הזכאות לפיצויי פיטורים תלויה בדרך הסדרת זכויות הפנסיה

76 התנאים בהם תחשב תוכנית פנסיה לראויה

עמוד

נושא

77 פרישה לפנסיה מוקדמת והזכאות לפיצויי פיטורים

77 הסכמה על זכות כפולה

78 פרישה מוסכמת לעומת פרישה שאינה מוסכמת - האם אבחנה בעלת נפקות? ..

78 מכשולים בדרכה של ההלכה - סעיפים 9(א) ו-11(ה) לחוק

סכומים משוריינים - סעיף 26

79 מטרת הסעיף - הגנה על הכספים מפני המעביד, נושיו ונושי העובד? ..

80 הגדרת "קופת גמל" לצורך סעיף 26

80 עיקול לטובת עובד וצו מניעה נגד משיכת כספים (וחיוב קופה ששחררה כספים שלא כדין) ..

80 תקרת הסכומים המשוריינים לפי סעיף 26

80 השבת הפקדות עודפות למעביד או לנושה המעביד (וסמכות עניינית) ..

80 העברת קופה ממעביד לחליפו ..

כללים דיוניים

80 נטל ההוכחה בדבר עצם הזכאות לפיצויי פיטורים, ומבנה העילה ..

82 נטל ההוכחה בדבר הרציפות בעבודה ..

82 הנטל להוכיח תשלום פיצויי פיטורים או הפקדות על חשבונם ..

83 מועד התגבשות עילת התביעה והתיישנות ..

הפניות :

לענין המועד לתשלום פיצויי הפיטורים ופיצויים בשל הלנתם, ראה סעיף 20 לחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958, בפרק 10.3 לעיל.

לענין הגדרת "פיטורים" ו"התפטרות" ראה בפרק 10.10.1 להלן.

לענין הרחבת היקף הזכאים לפיצויי פיטורים, ראה סעיף 43(ב) לחוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), התשי"ט - 1951, בפרק 10.12 להלן.

לענין זכאות לפיצויי פיטורים בנין תקופת אי-העסקה בשל פיטורים בטלים, ראה בפרק 10.7 תחת הכותרת הראשית "הגבלות על פיטורי עובדת בהריון - סעיף 9 לחוק", ותחת כותרת המשנה, "הזכאות לפיצויי פיטורים".

(המשך בעמוד 6א)²

2 הערת מראי המקום :

החוק פורסם בס"ח 404, התשכ"ג, עמ' 136, הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 493, התשכ"ב, עמ' 88 (תיקון טעות בס"ח 412, התשכ"ד עמ' 37). החוק ניתן להלן כפי שתוקן בס"ח 433, התשכ"ד, עמ' 167 - **תיקון מס' 1**; בס"ח 461, התשכ"ה, עמ' 215 - **תיקון מס 2**; בס"ח 708, התשל"ג עמ' 222 - **תיקון מס 3**; בס"ח 712, התשל"ג עמ' 258 - **תיקון מס 4**; בס"ח 795, התשל"ו, עמ' 96 - **תיקון מס' 5**; בס"ח 835, התשל"ז, עמ' 27 - **תיקונים מס 6 ו- 7**; בס"ח 845, התשל"ז, עמ' 87 - **תיקון מס' 8**; בס"ח 851, התשל"ז, עמ' 115 - **תיקון מס' 9**; בס"ח 856, התשל"ז, עמ' 153 - **תיקון מס' 10**. (המשך ההערה בעמוד הבא)